

maa Rigsdagsmændene til at føre en helt anden Tale til Vælgerne, nu have de ikke mere saa gode Kaar som under Højreministerierne. Endogsaa Gædser—Warnemünde Forbindelsen, disse Anlæg, som alle vare paa det rene med havde overordentlig Betydning for Landet, maatte Højreregeringen betale i dyre Domme. Nu beklager det ærede Medlem altsaa, at Højreregeringen har maattet give saa meget derfor. Ja, der er anvendt mange Penge, men man har jo i det ærede Flertal ogsaa meget ofte vedkendt sig den Anskuelse, at de vilde tømme Statskassen, for at gøre det saa vanskeligt som muligt for Højre at sidde ved Roret. Det er altsaa Masser af Millioner, der ere udgivne, for at vi kunde gaa over fra Højreministerium til Venstreministerium; men jeg tvivler ikke om, at det ærede Medlem anser dette Ministerium for at være disse mange Penge værd.

Det ærede Medlem udtalte, at Valget den 16. Juni efter hans Mening havde givet Tilslutning til, hvad der var blevet gennemført, og ogsaa Tilslutning til, hvad der nu kan ventes fremsat, nemlig Forslaget om Valgrettens Udvidelse. Jeg tror, at det ærede Medlem der dømmer noget urigtigt. Det er dog i alt Fald saaledes, at ude i den Kreds, som jeg har den Ære at repræsentere, var der en hel Del Venstremænd — og det ingenlunde lidet ansatte Venstremænd —, som undlod at stemme paa min ærede Modkandidat og meddelte mig, at det var, fordi Valgrettens Udvidelse var stillet i Udsigt, og den ønskede man ikke. Men hvad der i det hele taget er stillet i Udsigt, vide vi ikke rigtigt, og vi vide heller ikke, hvornaar det kommer, d. v. s. det ærede Medlem ved det maaske, men vi andre vide det ikke. Der er herom kun passeret disse Ting, at Konseilspræsidenten kort efter sin Tiltrædelse har sagt, at vi haabe ogsaa at kunne gennemføre en Udvidelse af de *politiske* Rettigheder gennem den almindelige Valgret. Den ærede Landbrugsminister har derefter, saa vidt jeg husker i Aalborg, forklaret, at det var den *kommunale* Valgrets Udvidelse, der var Tale om. I Trontalen gives ikke noget bestemt Løfte, og naar man har bebredt Ministeriet, at det har været for langsomt i Vendingen, saa forekommer det mig ikke, at man kan bebrejde Ministeriet noget; der staar nemlig: saa snart ske kan, vil der komme Forslag frem om de kommunale Forholds Udvikling. Saa har Justitsministeren ganske vist forelagt et Forslag om de kommunale Forhold i Thorshavn, et Forslag, der vilde

være fortræffeligt, hvis det ikke havde manglet den sædvanlige Slutningsparagraf: denne Lov gælder ikke for Færøerne, og endelig har Justitsministeren og det ham nærstaaende Blad i Foraaret sat en Adresse i Gang i København om den kommunale Valgordning, og der maa formodentlig have været nogen Mening deri. Det vil sikkert interessere den københavnske Befolkning i den kommende Tid rigtigt at lære den virkelige Mening med denne Adresse at kende.

Men den lige og almindelige Valgret, som man jo i ret vide Kredse sværger saa højt til, er jo i Virkeligheden noget meget svigefuldt noget. Jeg vil ikke tale om, hvorledes den almindelige Valgret stillede sig lige over for Krigsministeren. Der er ingen Grund for mig til i mindste Maade over for denne beklagelige Kandidatur at bore i bitre Erindringer, men det var dog saaledes, at medens f. Eks. den ærede Finansminister i en Aarrække har siddet ganske urokket her i København i sin Kreds, saa vilde den almindelige Valgret, den udmærkede almindelige Valgret, ikke have mere med Ministeren at gøre, efter at han var traadt ind i Tillidens Ministerium, og vi have ogsaa for nylig set et andet Eksempel paa, hvor slet den almindelige Valgret bærer sig ad. Da Kronen for nylig har anmodet jeg antager den ærede Konseilspræsident om at stille Kronen Forslag om Udnævnelsen af en kongevalgt Landstingsmand, indstillede selvfølgelig Konseilspræsidenten den efter hans Mening dertil mest kvalificerede Mand, den, der bedst kan udrette et dygtigt Arbejde i Landstinget, og som maaske i højere Grad end nogen anden kan bidrage til den Respekt, med hvilken Befolkningen jo ser og ogsaa bør se hen til Rigsdagen. Men det kan jo ikke nægtes, at den paagældende Mand for ganske kort Tid siden var bleven kasseret af den almindelige Valgret. Jeg synes, at det er bitre Erfaringer, som den almindelige Valgret kan give os.

Det ærede Medlem, der talte først i Gaar (Anders Nielsen), omtalte ogsaa et Forslag, der er stillet i Udsigt om Husmandslodder; han frygtede kun, at Socialdemokratiet vilde gøre Overbud. Maa jeg om denne Sag sige, at den hos os har den varmeste Sympati, og jeg vil udtale Haabet om, at man, naar et saadant Forslag nu bliver fremsat og behandlet her i Tinget, saa vil bære sig ad paa en rigtig og ikke paa en falsk demokratisk Maaade. Jeg sigter her til det Bidrag, som den paagældende, der faar en saadan Lod, selv skal